

Gigantutgifter til vannovervåking

Norge kan bli tvunget til å bruke 100 millioner kroner i året på å overvåke kvaliteten på nærmere 6000 vann hvis vi blir medlemmer av EU. Bare en liten brøkdel av dette blir overvåket i dag, og Norge vil ha unntak fra EUs regler.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

EU-kommisjonen har kommet med et forslag til nytt direktiv om «økologisk vannkvalitet». Forslaget er nå ute på høring i Norge. Det blir til norsk lov hvis vi blir medlemmer av EU. Blir vi ikke med, kan det bli en del av EØS-avtalen, men det er foreløpig uklart. Forslaget omfatter alle typer vann, ikke bare drikkevann.

Målet med direktivforslaget er å opprettholde vannkvalite-

ten der den allerede er god, og å oppnå god kvalitet i sterkt forurensede vann. I direktivet er det ikke satt noen nedre grense for vannkvaliteten. I stedet oppfordres de enkelte landene til å sette egne mål for vannkvaliteten. I Norge skal dette gjøres i «Nasjonale mål for vannforekomstene». Disse målene skal nås innen år 2010. SFT har foreslått at arbeidet med å sette miljømålene inngår som en del av kommunedelplanene etter Plan og bygningsloven.

SFT skriver i sin høringsuttalelse at det er noe uklart om alt overfaltevann som påvirkes

av menneskelig aktivitet må overvåkes som følge av EU-direktivet.

La kommunene bestemme

Hvis det virkelig må gjøres, innebærer det at 2200 innsjøer og 3700 vassdrag må overvåkes hvert tredje år. Overvåkingen koster rundt 50 000 kroner per vannforekomst per gang, og tilsammen blir regningen på hele 100 millioner kroner i året, mener SFT. Til sammenligning bruker staten nå 49 millioner kroner i året på alle typer miljøovervåking av luft og vann her i landet.

I stedet foreslår SFT at kommunene selv får bestemme hvilke vann som trenger overvåking, utfra hvilke mål som settes. Konsulent Turid Winther-Larsen i SFT sier til N&M Bulletin at Norge i forhold til mange EU-land har svært mange vann i tynt befolkede områder, at det ikke vil være behov for så omfattende vannovervåking som EU legger opp til. SFT mener dermed at EUs nærhetsprinsipp må gjelde i denne saken, slik at bare de mest forurensede vannene blir overvåket.

EØS-vann må vente

Norge må benytte seg av unntaksbestemmelser i EU for å oppfylle EØS-avtalen bestemmelser om kvaliteten på drikkevann. Vi vil komme i mål minst fem år senere enn hovedbestemmelsen tilsier.

Det vil ta fem til ti år å oppfylle EUs direktiv om drikkevannskvalitet i Norge. Hvis det blir problemer med finansieringen, kan det ta enda lenger tid. Direktivet gjelder fra 1. januar neste år, men Norge benytter seg altså av unntaksbestemmel-

ser. Disse unntakene består i at visse typer forringelse av vannkvaliteten godtas i en overgangperiode. Det opplyser seksjonsleder Truls Krogh i Statens Institutt for Folkehelse (SIF) til N&M Bulletin.

-- Vi har et begrenset antall konsulenter, leverandører og entreprenører som kan jobbe med dette. Derfor er det fysisk umulig å gjennomføre direktivet før om fem til ti år. Nå er vi i gang med planleggingen, og vi håper på å få ferdig en plan i løpet av vinteren.

En million nordmenn har så dårlig kvalitet på drikkevannet

at det ikke oppfyller EUs direktiver. Hovedårsakene til at Norge ligger så dårlig an på dette området, er at mye av drikkevannet er overflatevann. Uten skikkelig rensing, forringes vannet av humus fra jordbunnen, kolibakterier fra dyr og fugler og sur nedbør, som gir for mye aluminium i vannet.

Norge må bruke tre milliarder kroner på offentlige vannverk for å oppfylle EU-direktivene. Staten bidrar med rundt 100 millioner kroner i året, slik at kommunene over en femårsperiode må bidra med 2,5 milliarder kroner.

EU: Stikkprøven

I denne spalten tar vi for oss konsekvensene ved et norsk EU-medlemskap innen avgrensede områder. Tidligere har vi tatt for oss det klassiske naturvernet, stoffer som svekker ozonlaget og klimapolitikken. Denne

Få millioner kan redde overvåking av miljø

Slutt på bruk av kunstgjødsel

Stor interesse for sur nedbør

side 3

side 6

side 10

Natur&Miljø Bulletin

Norges Naturvernforbund

Ansvarlig redaktør: Jon Knut Berg

Red. sekr: Ole P. Pedersen
Journalist Jens P. Toldnæs
Postboks 2113 Grünerløkka
0505 Oslo
Bankgiro: 1720.05.00717
Postgiro: 0803 50 94602
E-post:
red.naturvern@oslonett.no
Telefon: 22 71 55 20

Telefax: 22 71 56 40
Annonser tlf: 22 71 92 20
Annonser fax: 22 71 92 38
Produksjon: Gan Grafisk.
Trykket på Cyclus, 100 prosent
resirkulert papir.
Neste N&M Bulletin kommer
11. november 1994.

Miljøklor

Miljødiesel, miljøgate, miljøpapir, miljøplast. Om miljøinteressen har sunket noe i befolkningen generelt, og i media spesielt, synes næringslivets miljøinteresse å være topp. Men utslagene kan iblant være mer enn tvilsomme.

Industrien har gjort en kjempeinnsats de siste årene med å redusere utslipp av miljøfarlige stoffer. Norsk industri er ikke lenger det store miljøhyret, etter at milliarder på milliarder av kroner er investert til rensing og ressursbesparende teknologi.

Men dessverre er det ikke slik at alle industriprodukter nå er ufarlige for miljøet. Forurensningen skifter karakter. Mange produkter blir stadig mer komplekse blant annet ved at kjemikaliebruken øker. Det finnes ti tusen kjemiske stoffer på det norske markedet i dag. Disse stoffene forekommer i 50.000 forskjellige stoffer og stoffblandinger.

Det sier seg selv at det er vanskelig å holde oversikten over hvor farlige alle disse stoffene er for helse og miljø. Miljøkonsekvensene kan forekomme både ved produksjon, bruk og deponering.

Bare et lite antall kjemikalier forbyes fordi de er for giftige. Blant annet derfor er miljømerking innført. Den skal hjelpe forbrukerne til å velge det produktet som er snillest mot helse og miljø. Her hjemme får stadig flere produkter det nordiske miljømerket, Svanen.

I arbeidet med å fastsette kriterier for hvilke produkter som skal få svane-merket, har det vist seg at konflikten mellom miljøvernere og industrien langt fra er over. Nå har Naturvernforbundet vedtatt å melde seg ut av styret, i protest mot at det åpnes for at engangsbleier og PVC-gulv kan få svanemerket.

Det er mulig at det er et vanskelig miljøregnestykke å komme fram til hva som er mest miljøvennlig av engangsbleier og tøybleier. Men vi tror folk flest forbinder engangsbleier blant annet med enorme søppelberg. At dette skal miljømerkes, er og blir absurd. Det samme med PVC-gulv. Snart noen snart fristes til å bruke betegnelsene «miljøsøppel» og «miljøklor»?

Miljømerking kan ha en viktig funksjon i dagens mylder av kjemikaliebefengte produkter. Men da må den være troverdig, noen den ikke blir med svanemerkede bleier på søppelfyllinga.

Gjestekommentar

EU og miljøet

Thorbjørn Berntsen
Miljøvernminister

EU er et konsept for stadig høyere vekst som går langt ut over naturens bæreevne, hevdes det fra mange EU-motstandere. Denne veksten vil føre til at de landene som allerede bidrar mest til forurensning av luft, vann og jordsmonn og som etterlater mengder med avfall, vil bidra enda mer til de globale miljøproblemene, heter det. Etter min oppfatning er det noe defensivt og blodfattig over denne problemstillingen. Den mangler i alle fall politisk mot og visjoner.

Det er selvfølgelig riktig at vekst i tradisjonell forstand fører til flere utslipp og mer søppel. En hyppig gjenganger i vår hjemlige EU-debatt er sitater fra en rapport lagt fram av en task force gruppe som tar for seg miljøvirkningene av det indre marked. Rapporten – som bygger på de virkemidlene som var gjennomført i 1989 – viser at innføringen av det indre marked vil innebære økt forurensning til luft, vann og jordsmonn og forringelse av verneverdige arter dersom det ikke blir satt i verk vesentlige motiltak.

Men det fører galt av sted dersom vi ser på EU som noe statisk – en arena der deltakerne er uvitende om konsekvensene knyttet til økonomisk virksomhet og ikke er villige til å sette i verk mottiltak. For det første er enkelte EU-land blant de fremste miljøpådriverne i verden, og for det andre er sammenhengen mellom tradisjonell vekst og miljøproblemer ingen ukjent problemstilling i EU.

En UNDP-rapport forteller at omlag 500 av de største multinasjonale selskapene står bak noe sånt som 70 prosent av verdenshandelen. Det er her det internasjonale samfunns forbruks- og produksjonsmønstre fastlegges. Disse multina-

sjonale selskapene er ikke underlagt noen form for politisk styring. I bare en meget begrenset utstrekning har det internasjonale samfunnet maktet å legge visse rammer og spilleregler på dette området. Nasjonalstaten kan bare fastsette visse spilleregler innenfor nasjonalstatens ramme, og den er for snever.

For meg og andre EU-tilhengere blir det da en stor politisk oppgave nå ved overgangen til et nytt århundre – da det tradisjonelle industrisamfunnets epoke på det nærmeste er over i den vestlige verden – å benytte oss av den arenaen som faktisk er der. På denne arena kan vi bidra til å skape regionale og internasjonale regler slik at sterke drivkrefter i samfunnsutviklingen kan styres sterkere og bli brukt til menneskehetens felles beste. Drømmerier, vil mange si. De drømte også, den lille flokken som la grunnlaget for den norske arbeiderbevegelsen foran forrige århundreskifte. Men visjonen var livskraftig nok til å prege utviklingen av vårt samfunn gjennom et helt århundre. Dersom vi ikke våger å strekke oss etter nye visjoner, kan vi slutte å snakke om nødvendigheten av å tøyte internasjonale kapitalkrefter og skape større global rettferdighet. Det neste århundre vil bli regionenes århundre, som også Thorbjørn Jagland har påpekt. Og vår «region» er Europa.

Jeg har tro på at en slik nasjonalisering kan bidra til at vi får gjort noe med dagens største globale skam: Den helt uakseptable skjevfordelingen i verden. Jeg tror også at et sterkere og mer forpliktende regionalt samarbeid vil styrke mulighetene for å få gjennomslag for helt nødvendige miljø- og utviklingstiltak i FN-systemet.

Få millioner kan redde overvåking

Det kan bli politisk flertall for å styrke miljøovervåkingen i Norge. For få millioner kroner kan Norsk institutt for luftforskning (Nilu) både sikre dagens drift, og drive utvidet overvåking av miljøet i byene.

N&M Bulletin
Ole P. Pedersen

Både Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og SV stiller seg positive til å øke bevilgningene

til det nasjonale programmet for miljøovervåking. Programmet finansierer blant annet måling av luftforurensning i byene. Høyre er noe mer avventende.

– Jeg synes det er nødvendig å opprettholde overvåkingen, sier Eva Finstad, miljøpolitisk talskvinne for Høyre, til N&M Bulletin. Men Finstad vil ikke love at partiet vil gå inn for en økning foreløpig. Budsjettinnstillingen fra energi- og miljøkomiteen skal foreligge 3. november.

I forrige N&M Bulletin slo Nilu fast at dagens bevilgninger ikke er store nok. Nilu har

for egen regning drevet overvåking av flyktige organiske forbindelser (VOC), stoffer Norge internasjonalt har forpliktet seg til å redusere. Instituttet vil ikke være i stand til å dekke dette selv i framtiden.

Fem til sju millioner

Nilu har tidligere regnet ut at det å ha et overvåkingsprogram for byene vil koste fire til fem millioner kroner. Dovland sier til N&M Bulletin at det å sikre VOC-programmet vil koste rundt en million kroner. En budsjettøkning på mellom fem og sju millioner kroner vil altså dekke driften av disse områdene.

– Det er et problem at vi stadig tar opp nye forurensningsproblemer, mens overvåkingsbudsjettet forblir på det samme nivået, sier Dovland.

Han setter opp VOC-programmet som det aller viktigste punktet.

– Dessuten ønsker vi å være sikre på at vi kan følge utviklingen for nitrogenoksyder i trafikkbelastede områder i Norge, legger han til. Nilu vil ikke drive noen form for lobbyvirksomhet overfor Stortinget, men forholder seg til sine nærmeste overordnede.

- Må se på dette

Ekspedisjonssjef i Miljøverndepartementet, Jan Thompson, sier i en kommentar til N&M Bulletin at Dovland peker på et problem.

– Det kommer til nye oppgaver, samtidig som det er vanskelig å kutte i den andre enden. Det er en forventning om at vi stadig skal ta nye stoffer inn i overvåkingen, sier Thompson.

SFT-direktør ny leder for miljøorganisasjon

Avdelingsdirektør Terje Kronen i Statens forurensningstilsyn (SFT) er valgt til ny styreleder i Framtiden i våre hender (FIVH).

N&M Bulletin
Jon K. Berg

Kronen ble valgt til leder på landsmøtet i FIVH 15. oktober. Han har lang erfaring i miljøforvaltningen. Før han kom til SFT, var han avdelingsdirektør i Miljøverndepartementet. Nå jobber han med forurensning innen kommuner og landbruk i SFT.

Kronen sier til N&M Bulletin at han føler at FIVH er inne i en positiv utvikling, og at det er laget et grunnlag for mer utadrettet virksomhet. Han vil arbeide for at FIVH i framtiden samarbeider tettere med andre organisasjoner, som Naturvernforbundet, og med relevante fagmiljøer.

– Er det ikke et problem at du vil sitte på begge sider av bordet når du nå er blitt FIVH-leder?

– Nei, FIVH har så å si ingen kontakt med SFT. Hvis det skulle skje, vil jeg ikke være med på behandlingen av disse sakene, sier Kronen.

Politikere på nett

20 millioner observatører ble invitert til Labour Partys landskonferanse i Blackpool. Samtlige saksdokumenter, forslag til vedtak, forberedte taler og resultat fra avstemningen ble lagt ut til gjennomsyn for Internets brukere. Men ikke bare for å bli sett. Labours datansvarlig Andrew Miller oppfordret «observatørene» til å gi tilbakemelding:

– Et politisk parti som ikke tar hensyn til Internet som en ny form for kommunikasjon, bør sjekke gangsynet, lyder rådet. – Alle tilhengere av fri informasjonsutveksling må hanske med det problemet før eller siden, sier Andrew Miller til The Guardian.

Rengjøringsystemer

For en renere verden og bedret miljø

En nyhet for miljøvernet

På rengjøringssektoren verden over er Kärcher i stand til å innfri alle krav med hensyn til miljøvern. Rent vann er sammen med ren luft en av de mest dyrebare ressursene vi må ta vare på i fremtiden. Derfor driver Kärcher kontinuerlig forskning i egne laboratorier for å nå disse målene uten at rengjøringseffekten forringes, og har i dag 200 personer ansatt i produktutvikling.

Utskillelsesvennlige kjemikalier

- Testet etter tyske normer og satt i system.
- Tilfredsstillende alle norske og internasjonale krav.

Renseanlegg for oljeholdig avløpsvann

- Testet i Norge under stor belastning.
- Kapasiteter fra 500 – 3000 liter pr. time.

Jeg ønsker å vite mer om:

- ☐ Utskillelsesvennlige kjemikalier
- ☐ Renseanlegg for oljeholdig avløpsvann

Navn:

Adresse:

Postnummer:

Sendes til: Kärcher as, P.B. 94 Grefsen, 0409 Oslo

Snikinnføring av genmanipulert tomat?

Det amerikanske næringsmiddeltilsynet har godkjent en tomat som er genmanipulert for å holde seg lenger. Tomaten kan importeres til Norge – uten noen form for merking. Det finnes ingen regler for import av genmodifisert mat i Norge, til tross for stor skepsis.

N&M Bulletin
Jens Petter Toldnæs

Den nye tomat-typen er også motstandsdyktig mot antibiotika, og er nå også godkjent av blant annet suppegiganten Campbell og American Food and Drug Organisation, som tilsvarer vårt næringsmiddeltilsyn. Forbrukerorganisasjoner har truet med boikott og demonstrasjoner mot forretninger som selger den.

– I dette ligger det at den kan omsettes helt uten merking, med andre ord som et hvilket som helst annet produkt, sier Karen Johanne Baalsrud i Bioteknologinemda. Baalsrud sier at det sikkert ikke er helseskadelig å spise

en slik tomat, det er ikke der problemet ligger.

– Folk har en barriere mot genmanipulert mat, og slik som det er nå nektes man innsyn i hva man faktisk spiser. Jeg er ikke motstander av genteknologi generelt, men det er et problem hvis man kun tenker på at maten skal se pen ut på utsiden og glemmer resten av produktet. Det er dette som gjør at hvis man eksempelvis blokkerer aldringsgenet på en tomat.

Baalsrud nevner at vi gjennom mange år har hatt solbærbusker som er fri for meldugg og legger til at genteknologi som kan nyttes til å for eksempel bekjempe tørråte på potet, ikke nødvendigvis er uheldig negativ.

Holdbarhet foran sykdom

Slik det er i dag gjøres det mye mindre for å fremme sykdomsresistens, enn det som satses på

holdbarhet. Et samfunn hvor Gartnerhallen får to tomatleveranser i året er kanskje ikke det vi vil ha, sier Baalsrud, som også funderer over hva som skjer inni de pene røde tomatene man bare behøver å tørke støv av en gang i måneden.

– Jeg har et veldig kritisk forhold til dette med holdbarhet, det dreier seg ikke bare om det man ser, sier hun.

Norske Meierier fraråder

På et åpent møte om genteknologi og mat 19. oktober, sa produktutviklingssjef Vidar Floberghagen i Norske Meierier, at bedriften har frarådet bruk av genmodifiserte enzymer i sin produksjon. Disse enzympreparatene brukes til produksjon av ost, og er godkjent av bl.a. USA og England. Floberghagen oppgir «blant annet markedsmessige vurderinger» som årsak til skepsisen.

NSB-avgift avverget

Regjeringen vurderte å innføre avgift på NSBs persontransport – noe som ville ha kostet bedriften 114 millioner kroner i året.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

I forslaget til statsbudsjett for neste år, går det fram at regjeringen vurderer å innføre kjøreveisavgift for NSBs persontrafikk. Dette ville i så fall bli foreslått i sakteringsproposisjonen i desember.

Men nå blir det sannsynligvis ikke noe av likevel. Bakgrunnen for at regjeringen vurderte å innføre kjøreveisavgift, var at regjeringen i statsbudsjettet for 1995 foreslo å ta bort fritaket for diesellavgift for bus-

ser. I sin tid ble nemlig avgiftsfritakene for buss og tog koplet sammen. Nå blir det ikke politisk flertall for å ta bort avgiftsfritaket for busser, og sannsynligvis blir det i denne omgang heller ikke noe NSB-avgift.

Etter det N&M Bulletin erfarer, har Transportøkonisk Institutt (TØI) beregnet at NSB ville fått 114 millioner kroner i økte utgifter i året hvis det ble innført kjøreveisavgift på persontrafikken.

Færre fugler

Mer enn 6.000 av verdens 9.600 fuglearter er i tilbakegang. Fuglebestandene blir sett på som en indikator for naturens generelle helsestand, skriver bladet Verdens Natur.

Svanen seiler sin egen sjø

Miljømerket Svanen har fått et skikkelig skudd for baugen. Naturvernforbundet trekker seg fra samarbeidet etter lang tids uenighet om hvilken kurs miljømerkingen bør følge.

N&M Bulletin
Jon Bech

Naturvernforbundets (NNV) styre vedtok i forrige uke å kutte forbindelsen med det felles nordiske miljømerket. NNV vil «ikke lenger tas til inntekt for de miljøpolitiske vurderingene som gjøres i stiftelsen eller i det nordiske arbeidet».

NNV har lenge gjort det klart at de ville trekke seg dersom Svanen vedtok «miljøkriteri-

er» for PVC-gulvbelegg. Når det nordiske styret i forrige måned trosset advarslene, og i samme slengen vedtok kriterier for engangsbleier, var det ikke lenger noen vei tilbake.

Troverdighet

Densvenske søsterorganisasjonen Naturskyddsforeningen trakk seg allerede for to år siden. Nå som NNV har gjort det samme, står Svanen igjen uten ryggdekning fra de to miljøorganisasjonene. Spørsmålet er hvilken effekt utmeldelsen vil ha på Svanemerkestens troverdighet som miljøveiviser blant forbrukerne.

-- Kan lage problemer

-- Jeg tror ikke at det vil ha så veldig stor innvirkning på Svanens framtid, men det er vanskelig å forutsi. Det avhenger

selvfølgelig av hvordan Naturvernforbundet forholder seg til denne saken. Hvis de går ut med full kanonade er det klart at de kan skade Svanen, og det ville være uheldig, sier lederen av styret for Miljøstiftelsen i Norge, Pål Korsvold.

Han viser til erfaringene fra Sverige etter at den svenske Naturskyddsforeningen meldte seg ut.

-- Ifølge den svenske Miljøstiftelsen hadde det ingen betydning i det hele tatt, sier Pål Korsvold. Han legger til at det er helt uaktuelt at Miljøstiftelsen legger seg flat for Naturvernforbundets krav om å vise PVC og engangsbleier på dør.

-- Hvis de krever at vi skal endre på de beslutninger vi har tatt, så er svaret nei. Det vil i så fall ikke være aktuelt før kriteriene revurderes etter hvert annet eller tredje år, svarer han

Satser fortsatt på Svanen

Denofa-Lilleborg er blant de som har satset stort på Svanemerkestens markedseffekt. De tror ikke at merket har mistet troverdighet etter at Naturvernforbundet gikk ut, og vil satse like friskt på Svanen også i framtida.

Denofa-Lilleborg har fått godkjent Svanemerket for seks av sine tøyvaskemidler. Foreløpig er det bare denne typen produkter som er aktuelt. Innenfor Denofa-Lilleborgs produktspekter er det bare tøyvaskemidler som har fått utarbeidet sine miljøkriterier av Svanen. Men hvis det kommer kriterier for andre av Denofa-Lilleborgs produkter, vil vaskegiganten fremdeles være interessert. Med eller uten Naturvernforbundet.

-- Dette forandrer ikke på vår oppfatning av Svanemerket. Det er klart det er et minus,

men det får Naturvernforbundet ta på sin egen kappe. Naturvernforbundet sager av den grenen de selv sitter på, sier sjefkjemiker Tore Dørum i Denofa-Lilleborg.

-- Men vil ikke Svanemerket uten Naturvernforbundet i ryggen svekke troverdigheten?

-- Nei, jeg tror ikke det. Det er uheldig at det blir så mange konkurrerende miljømerker i markedet fordi det vil virke forvirrende på forbrukerne. At Naturvernforbundet trekker seg ut, vil ikke tjene noen. Forbru-

kerne får ingen grunn til å vektlegge det ene miljømerket mer enn det andre, mener Tore Dørum. Han tror heller ikke at Svanemerket står i fare for å bli utkonkurrert når Naturvernforbundet nå kan konsentrere seg om sitt eget hyllemerke-system.

-- Vi har en viss erfaring fra Sverige. Der har de opptil flere alternative systemer i markedet. Det viser seg at Svanemerket kommer best ut, sier sjefkjemiker Tore Dørum.

CO₂-problemer

Japan vil få problemer med å oppfylle klimakonvensjonen, melder landets miljøbyrå. Byrået regner med at utslippene av klimagassen vil være tre prosent høyere i 2000 enn i 1990. Dette er konklusjonen i den klimarapporten som er sendt til klimasekretariatet i Geneve.

Det er utslippene fra energisektoren som gjør at Japan ligger an til å bryte klimakonvensjonen. CO₂-utslippene fra industri- og avfallssektoren er ventet å synke.

kontant.

Evaluering

Foreløpig har Naturvernforbundet valgt ikke å gå ut og fraråde folk til å bruke Svanen som miljøguide i kjøpejungelen.

Svanens kjedelige opphav, Nordisk Ministerråd, er i ferd med å evaluere erfaringene med miljømerket.

Stiftelsen Østfoldforskning

Norske Felleskjøp

ETERNET
LØNSOMME DATALØSNINGER

NORCEM FoU
Sement-Betong
Miljø-Energi
Vi har kompetansen

NORGES BRANNSKOLE

TRYKKSAKER
HURTIG - PRESIST
ALLSERVICE
Tlf: 51 58 90 70 - Fax: 51 88 31 78
P.b. 3061 Mariero - 4004 Stavanger
TIDSKRIFTER REKLAME AKSJEDEL
POCKETBOKER WIRE OMBINDING

TILSLUTTET ORKLA A S

Slutt på bruk av kunstgjødning?

Tegle Redskapsfabrikk på Jæren har utviklet et anlegg som gjør kunstgjødning overflødig. Norsk Hydro ser det som positivt at man utnytter den lokale energien.

N&M Bulletin
Jens Petter Toldnæs

Bønder som tar i bruk det såkalte nitrifiseringsanlegget vil, ifølge avisen Nationen, kunne kutte ut kunstgjødning. På spørsmål om dette blir slutten for kunstgjødning produsentene, svarer prosjektleder Arnfinn Tegle til N&M Bulletin «at det nok vil være behov for dem når det gjelder å ivareta næringsbalansen i jorda, men at behovet vil avta dersom norske bøn-

ner skaffer seg slike anlegg».

Tegle beskriver anlegget som en videreføring av våtkompostering. – I dag vet vi at omlag 2000 gårdbruk har våtkomposteringsanlegg. For disse vil investeringene til et nitrifiseringsanlegg ligge på omtrent 100.000 kroner. Selv om dette er mange penger, ligger det store besparelser på driftsutgiftssiden, sier Tegle.

Ved at varme og luft blir tilført gjødsla, drepes ugrassfrø – de spirer ihjel. Dette gjør at sprøytemiddelbruken kan reduseres drastisk, noe som er både økologisk og økonomisk. Tegle sier til N&M Bulletin at alt foregår ved hjelp av naturlige prosesser, men at metoden passer like godt i økologisk som i tradisjonell gårdsdrift.

– Hvis Tegle klarer å lage en perpetuum mobile (evighetsmaskin) på norske gårder, sy-

nes vi dette er klart positivt, sier Ole Homb, markedsansvarlig for mineralgjødning hos Norsk Hydro.

– Vil ikke de mest optimistiske prognosene kunne ødelegge kraftig for Hydros gjødselsalg i framtida?

– Jeg tror ikke vi mister markedet over natten. Skulle det allikevel skje en markert nedgang, får vi finne oss nye bein å stå på sier Homb. Han understreker det positive i å utnytte energien lokalt på gården.

SFT samarbeider

Tegle er også leder for Øksnevad biologiske renseanlegg, som omgjør kloakk til gjødning etter naturmetoden. Anlegget, som fra neste år vil levere 1300 kubikk gjødning til bøndene i distriktet, er et samarbeid mellom Klepp kommune og Øksne-

vad videregående skole. Renseanlegget er enkelt og billig i drift.

Avløpsvannet holder drikkevannskvalitet, og det tilsettes ingen kjemikalier i prosessen. Prosjektet støttes av Statens Forurensningstilsyn (SFT).

Avdelingsingeniør Toril Hofshagen sier til N&M Bulletin at hun håper de miljøteknologimidlene SFT har gått inn med, vil gi nyttige resultater om kombinasjonen av konvensjonelle og naturlige prosesser. I forslaget til nytt slamregulverk legges det opp til at man til enhver tid skal kunne garantere hva kloakkslammet inneholder. Målinger gjort ved Øksnevad biologiske renseanlegg viser at verdiene av tungmetaller ligger 50 prosent under myndighetenes grenseverdier.

Sjöstjerner, Asteroidea, klasse av pigghuder som har flat, stjerneformet eller femkantet kropp med sugeføtter på undersiden av armene. Munnen sitter midt på undersiden og fører inn til en sekkformet mage. De fleste sjöstjerner er rovdyr som lever av skjell, krabber og andre bunndyr. Noen av artene har så stor regenerasjonsevne at de kan danne en ny stjerne fra en enkelt arm. I norske farvann finnes ca. 40 av ca. 2000 arter.

Sjöstjerner, sjøpinnsvin og kråkeboller tar pulsen på havmiljøet ved å fungere som et slags miljøtermometer. Der de finnes er det sunne omgivelser.

Vi som har vårt virke i tilknytning til havet forstår hvor viktig det er å ta vare på det miljøet som er grobunn for alt liv.

NORGES REDERIFORBUND

Postboks 1452 Vika, 0116 Oslo.
Telefon: 22 41 60 80. Telefaks: 22 41 50 21.

Seks felt på E18

Statens Vegvesen vil bygge ut E18 mellom Sandvika og Holmen til seks-felts motorvei. Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) mener at et nytt dobbeltspor for jernbanen vil være nok for å dekke framtidens transportbehov.

I konsekvensutredningen for utbygging av Vestkorridoren skisseres forskjellige alternativer som alle har én ting til felles: bilkapasiteten på utfartsveien E18 skal økes.

Innfartsveien til Oslo fra vest har blitt en flaskehals, og fire felt er ikke tiltrekkelig for å møte framtidens behov for trafikkavvikling, mener Vegvesenet. Den tar utgangspunkt i at antall personturer med bil innen Vestkorridoren vil øke med 18 prosent innen år 2010, og en forventet befolkningsvekst i kommunene rundt Vestkorridoren.

Konsekvensutredningen tar også for seg jernbanenettet, som foreslås utvidet med dobbeltspor fra Asker til Oslo. Dermed

kan det ene dobbeltsporet forbeholdes fjerntrafikk, mens det eksisterende dobbeltsporet settes av til lokaltrafikk.

– Utredningen forutsetter at biltrafikken kommer til å øke drastisk og at framkommeligheten for bil skal bli bedre. På

denne måten prioriterer utredningen å gi bilen ytterligere konkurransefordeler i forhold til tog og kollektivtrafikk, sier Gjermund Andersen, leder av NOA.

-jb-

Forkaster veiplanen

Forslaget om utbygging av E18 fra Skøyen til Asker kan føre til færre støyplager for enkelte beboere. Likevel forkaster Norsk forening mot Støy veiplanen.

N&M Bulletin
Jon Beck

Beboere i 3 800 boliger langs Vestkorridoren er i dag plaget av trafikkstøy over 60 decibel. Med Vegvesenets gigantfor-slag om å legge E18 delvis i tunnel fra Sandvika mot Oslo, kan antall støyofre bli redusert med 10-15 prosent, viser beregninger. Dette er likevel ikke tilfredsstillende, mener Foren-

ingen mot Støy.

Liten støygevinst

– Forbedringen blir helt marginal. Dette er tross alt Norges største problemområde for veistøy, eksos og trafikkstøy. Med denne utbyggingen vil en av ti få det bedre.

– Vår mening er at hvis vi ikke har et mer ambisiøst mål enn dette, kan vi ikke ta ordet miljø i vår munn, sier Jan From i Norsk Forening mot Støy. Han påpeker at selv om biltrafikken blir redusert med for eksempel femti prosent, vil ikke støynivået gå ned med mer enn noen få decibel. Heller ikke reduksjon i hastigheten gir særlig utslag på decibel-skalaen.

– Tilslører miljøeffekter

Landbruksdepartementet tilslører de negative effektene skogbruket har på det biologiske mangfoldet, mener biologisk institutt ved Universitetet i Oslo.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

Uttalelsen fra biologisk institutt kommer i en høringsuttalelse til departementenes planer for å sikre det biologiske mangfoldet. Mens biologisk institutt skryter av jordbruksavdelingen i Landbruksdepartementet, er det tilsvarende negativt til skogbruksavdelin-

gen.

«Det er påfallende tilbakeholdenhet med hensyn til å erkjenne faktiske og sannsynliggjorte negative effekter av ordinær skogdrift på det biologiske mangfoldet», heter det. Instituttet mener videre at avdelingen flere steder gir en tilslørende beskrivelse av negative effekter, eller at påviste effekter ikke nevnes. «Dette gir et dårlig utgangspunkt for å vurdere hvordan virkemidler kan rettes inn med hensyn til å bevare og restaurere det biologiske mangfoldet», heter det.

For eksempel trekker biologisk institutt fram Landbruksdepartementets påstand om at

plantning av fremmede treslag vil kunne øke det biologiske mangfoldet – noe instituttet mener er en ytterst tvilsom påstand.

Biologisk institutt konkluderer med at skogavdelingen i Landbruksdepartementet «stiller urimelig høye krav til dokumentasjon forut for iverksettelse av tiltak.»

Opellakkergrønt

Innen utgangen av året vil Opel-fabrikken i Eisenach i Tyskland ha levert 120 000 biler, lakkert bare med vannbaserte lakkstoffer, melder «Nytt om bil».

Takk for støtten!

NITO

TIME SPAREBANK

Nokian Paperi AS

HAFLUND ENERGI

APOTEKERNES FÆLLESINNKJØP

ARENDAL FOSSKOMPANI

GJENSIDIGE Vestoppland

Miljøstyring og miljørevisjon – viktige brikker i framtidens kommunale hverdag

Konferanse 8. november 1994, Statens forurensningstilsyns lokaler på Helsefy i Oslo

Målsetting for konferansen:

- sette søkelys på hovedutfordringer i det kommunale miljøvernarbeidet
- presentere erfaringer fra kommunenes arbeid med miljørevisjon
- gi en oversikt over hva som skjer i kommuner i andre land
- debatt der en spør «er det dette kommunene trenger?»
- sette søkelyset på arbeidet med å utvikle et system for mål- og rammetyring av det kommunale miljøvernmarkedet

Påmeldingsfrist snarest, og senest innen 28. oktober

Nærmere opplysninger: Kommunenes Sentralforbund, Møte- og konferansekontoret. Telefon 22 94 77 00 v/Toril Hamre.

Vern Vår Vakre Verden!

Bestselger i Norge med eksportsuksess, gir:

Miljøvern i praksis

Rustfrie OSO-beredere er ENØK og miljøriktige, med en rekke utmerkelse, både i produksjonen, bruk og gjenbruk. OSO Solbakken Miljøhus er kåret som Best i Oslo - inneklima og varmeforvinning.

Kontakt OSO, 3300 Hokksund. Tlf: 32 75 30 00 Fax: 32 75 40 18

Best med ISO 9002

OSO HOTWATER

kvalitetssikringssystem

Takk for støtten!

SL Stor-Oslo Lokaltrafikk as

For
Hverdagens
Miljøaksjoner

FRIONOR

FRIONOR A/S
P.O.Box 195, 1324 Lysaker

FOA

Fredrikstad og Omegn Avløpsanlegg
Haborneveien 61, PB 1115,
Gamle Fredrikstad
Tlf: 69-322920 Fax: 69-323433

Felleskjøpet
Østlandet

johnson metall as

Naturkost
S. Rui as
IMPORT - ENDRS / WHOLESALE - DETAIL / RETAIL

- Engelsk bilpolitikk bedre enn norsk

Den britiske regjeringen har kommet med en oppsiktsvekkende snuoperasjon i bilpolitikken. Veiprosjekter skal skrinlegges, og trafikken skal ned for å bli kvitt køene. - Vestkorridoren ved Oslo (E-18) ville ikke tilfredsstilt Englands nye krav, mener Aksjon Nærmiljø og Trafikk (ANT).

N&M Bulletin
Ole P. Pedersen

Raufoss AS

Avgiftning og kontroll av utslipp og forurensninger er en vesentlig del av produksjonsprosessen i en moderne industribedrift.

**Tillitsskapende miljøvern-
anstrengelser fremmer:**

- De ansattes trivsel.
- Medarbeidernes respekt for verdier.
- Bedriftens positive forhold til omverdenen.

*På Raufoss er Miljøvern et
Moment i Markedsføringen.*

Raufoss AS

Vi tenker miljø -
og vektlegger miljøvennlig drift
av våre 30 kantiner og serveringssteder
for studentene i Oslo

SIO-CATERING AS
STUDENTKAFFEENE AS

Tidligere i år gikk det britiske arbeiderpartiet hardt ut mot veiprogrammet til 200 milliarder kroner som regjeringen har vedtatt. Nå har også regjeringen snudd, og britiske kommentatorer mener mye av æren ligger hos den nye transportministeren, Brian Mawhinney, som har gjort luftforurensning til et hovedområde. Mawhinney kom fra stillingen som helseminister i samme regjering.

Denne uken legges det fram en ny rapport om veipolitikken i England, av den kongelige kommisjonen for miljøforurensning. Daily Telegraph og The Observer skriver at rapporten kommer til å konkludere med at en videre vekst i trafikken ikke kan tolereres, på grunn av Englands forpliktelse i forhold til luftforurensning, naturvern og drivhuseffekten.

- Ikke flere veier

ANT påpeker at Norge fortsetter å bygge flere veier rundt de store byene for å løse kapasitetsproblemer i rushtiden. Dette har England innsett ikke nytter.

- Det er bare de mest ihuga fanatikerne som tror på en slik politikk. Trenden er at flere land styrer etterspørselen etter transport, i stedet for å tilfredsstille enhver etterspørsel. Etterhvert vil mer intelligente systemer som veiprising komme.

- England har tydeligvis en samferdselsminister som er villig til å bruke sine retningslinjer. I Norge har vi ikke det, sier Berge.

Flere studier i England viser også at økt veibygging fører til økt biltrafikk. I løpet av fem år økte trafikken på motorveien M25, ringveien rundt London, med 40 prosent etter utbygging. Generelt øker nye veier trafikken med ti prosent på kort sikt og 20 prosent på lang sikt, ifølge Phil Goodwin ved Oxford's transportstudier.

Naturvernets historie

Bredo Berntsen har nå kommet med en utvidet og oppdatert versjon av sin bok «Naturvernets historie i Norge» fra 1977.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

Boka «Grønne linjer» gis ut av forlaget Gøndahl Dreyer sammen med Norges Naturvernforbund. Den er støttet økonomisk av Miljøverndepartementet. Boka ble presentert på en pressekonferanse i Oslo i forrige uke.

Berntsen skriver om naturvernets historie fra sagatiden og fram til i dag. Han konkluderer med at presset på naturperlene fortsetter med uforminset styrke, og at det er veldig

lite igjen av den urørte naturen i Norge.

Andre bøker

Grøndahl Dreyer presenterte for øvrig et ras av natur- og miljøvern bøker forrige uke. Vi nevner i fleng:

Robin Nuzza/Hvit villmark (vakre bilder og dypøkologi fra Svalbard)

Claus Helberg/De første vandrere (om fotturisme i Norge på 1800-tallet, illustrert med nasjonalromantiske malerier)

Forskjellige forfattere/Dovre (vakre bilder og alt om naturen på Dovre)

Magnus Elander og Staffan Widstrand/Safari (om økoturisme til verdens fineste villmarksområder)

Thorbjørn Tufte og Ivar Hauge (om fiske i Tana-elva)

Gen-boom

Interessen for å utvikle genetisk manipulerede landbruksplanter er nå så stor at antallet forsøksprosjekter på verdensplan fordobles hvert år, skriver Berlingske Tidende.

Energiprisene stiger!

Ønsker din bedrift å spare:

- Miljøet
- Penger

Ta kontakt med oss!

Bryllaupshaugen 3
5270 VAKSDAL
Telefon: 56 59 73 95
Telefax: 56 59 75 91

energinett

Bruk stemmeretten
28. november

"Miljødiesel" billigere

Regjeringen vil bruke 260 millioner kroner i året på å subsidiere bruk av såkalt «miljødiesel» i busser. Bruk av slik diesel kan redusere utslippene av helsefarlige partikler med minst 25 prosent.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

I forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett, ba alle partiene regjeringen om å vurdere avgiftslettelser for mer miljøvennlig diesel. I denne omgangen har regjeringen valgt bare å gi lettelser

til «miljødiesel» brukt i busser.

En eventuell beslutning om en utvidet avgiftslette, utsettes på grunn av at virkningen av forskjellige drivstoffkvaliteter er usikker. Dessuten pågår det en utredning i EU om ulike drivstoffkvaliteter som skal være ferdig neste år.

«På bakgrunn av den usikkerheten som råder og det arbeidet som gjøres internasjonalt på området, synes det lite hensiktsmessig nå å fremme forslag til endringer i kravene til oljeprodukter og til avgiftsdifferensieringer,» skriver regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 1995.

Vil utsette miljøgebyrer

I et brev til Miljøverndepartementet går Samferdselsdepartementet (SD) inn for at den foreslåtte innføringen av miljøgebyrer utsettes. Miljøgebyrene skal finansiere en mer miljøvennlig avfallshåndtering enn i dag, men SD vil at spørsmålet tas opp i forbindelse med det såkalte Virkemiddelutvalgets arbeid.

SCANDMILJØ AS

**Prosessteknologi og
utstyr for drikkevann
slam og avløp**

Prosessleverandør:
SULZER Technology Corporation

Stor interesse for sur nedbør

Interessen for sur nedbør er doblet i løpet av det siste året. I hvert fall hvis påmeldingen til Europas største miljøprosjekt er en rettesnor. Til sammen måler over 100 000 elever i Europa surheten i nedbøren.

N&M Bulletin
Ole P. Pedersen

«Air Pollution Project Europe» har med 4500 klasser fra 12 europeiske land på sitt prosjekt. Over 650 er norske, over

dobbelte så mange som i fjor.

– Fram til 5. november måler alle den sure nedbøren. Resultatene skal komme i form av en rapport i mars/april, sier prosjektkoordinatoren i Naturvernforbundet, Aase Johansen.

– Dessuten skal alle elevene ut i naturen og se på lav på trær. Det er en indikator på luftforurensningen, og det er første gang et så stort lavprosjekt er satt i gang.

– Elevene skal utveksle data med sine søsterklasser i andre land. På den måten får vi også fram at dette er et regionalt problem, sier Johansen.

Mervindkraft

Et vindkraftverk til 110 millioner kroner skal gi kraft til 20.000 av den waliske byen Radnors innbyggere. National Wind Power i England har dermed åpnet sitt femte vindkraftverk. Totalt dekker verkene elektrisitetsbehovet til 80.000 innbyggere, melder Engineer. Sveits har forøvrig åpnet sin hittil kraftigste vindmølle, som skal produsere 140.000 kWh.

Miljøkalender

26. – 28. oktober: Seas at Risk-konferanse i København. Arrangert av Seas at Risk, Nederland.

26. – 30. oktober: Økmedia 94. Internasjonale dager for økologisk film, Freiburg.

29. – 30. oktober: Samferdselsseminar i Frogn, arrangert av Naturvernforbundet i Oslo og Akershus. Kontakt: Jan Hugo Holten, tlf. 2238 3520.

1. november: Miljørisiko: Banksjefens og investorens mulighet? Seminar arrangert av Grønt Arbeidsliv. Tlf: 2257 3600.

3. november: Energi- og miljøkomiteen på Stortinget avgir sin budsjettinnstilling.

3. – 4. november: Transportdagene 1994 i Molde. Arrangert av Høgskolen i Molde og Møreforskning. Kontakt: Elisabeth Indergård, 7121 4000.

3. – 4. november: Konferanse om marine verneområder i Tromsø. Arrangør: Akva-

plan-niva.

3. – 4. november: Årskonferens for den internasjonale miljøjournalistforeningen, Paris.

8. november: Vestlandsforskning, Stiftelsen Østlandsforskning og KS arrangerer seminar i Oslo om kommunal miljørevisjon. For mer informasjon, ring 5767 6156 eller 2294 7700 (Toril Hamre).

8. – 9. november: I forbindelse med seminaret om miljørevisjon, arrangerer Norske Sivilingeniørers forening i samarbeid med Vestlandsforskning og Stiftelsen Østlandsforskning et kurs i Oslo om kommunal miljørevisjon.

10. – 12. november: Tiende sesjon i IPPCC, Nairobi.

22. november: Markedsrettet miljøledelse. Seminar arrangert av Grønt Arbeidsliv. Tlf: 2257 3600.

28. november – 1. desember: Tromsø. Arrangør: Akva-

HELLIK TEIGEN A/S
Jern og metallforretning

Gjennvinning av
bilvrak, hvitevarer,
datautstyr og alle andre
typer stål og metaller.

HELLIK TEIGEN AS

POSTBOKS 2, LOESMOVEIEN 1
3301 HOKKSUND

Tlf: 32 75 36 22 • Fax: 32 75 44 84

KVALITET I ARBEID
KVALITET I PRODUKT

VI ARBEIDER FOR
EN BEDRE OG
RENERE FRAMTID

ODDA SMELTEVERK A/S

Nivået på Statoils teknologiske løsninger går stadig oppover.

Særlig nedover.

I Statoil regner vi med å spare én milliard kroner ved å standardisere havbunnsrammer ved utbygging av satellittfelt, bl.a. på Statfjord-satellittene, samt på Loke og Sleipner Øst. Senere vil felt som Troll Vest, Smørbukk Sør og Snøhvit være aktuelle.

Statfjord Nord og Øst skal kobles til Statfjord C-plattformen. Her blir både installasjon og ved-

likehold gjennomført helt uten dykkere, på henholdsvis 280 og 180 meters dyp - og på rekordtid.

Og vi skal enda lenger ned! Utenfor kysten av Nigeria planlegger vi boring på ned mot 1.500 meters dyp, og her hjemme skal Vøringsplatået utforskes på et tilsvarende dyp.

 STATOIL

På Statfjord gjennomfører vi nå et av Nordsjøens mest omfattende undervannsprojekter.

70 prosent av ozonlaget er tapt

Ozonlaget over Antarktis var redusert med opp til 70 prosent i september, noe som er ny rekord. Norsk Institutt for Luftforskning (Nilu) sier det er ingen tvil om at menneskapte utslipp er årsaken.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

Det er «British Antarctic Survey» og Verdens Meteorologiske Organisasjon (WMO) som presenterer de nyeste ozonmålingene, ifølge Reuter.

— Så lave ozonverdier såpass tidlig i den antarktiske våren er bekymringsfullt. Men vi har det verste foran oss, og vi forventer at ozonlaget over Antarktis vil være på sitt tynneste rundt tusenårsskiftet, sier en talsmann fra WMO.

Forsker Frode Stordal ved Nilu sier at det ikke er noen tvil om at det er menneskapte utslipp som står bak den rekordstore svekkelsen av ozonlaget.

Pinatuboeffekt slutt

— Sist gang det ble målt rekord over Antarktis, hadde vi mistanke om at utbruddet av vulkanen Pinatubo var en del av

årsaken. Men denne effekten er nå over, og dermed står vi igjen med de menneskapte utslippene som årsak til uttynningen, sier Stordal til N&M Bulletin.

De fryktede KFK-gassene er nå i ferd med å bli tatt ut av bruk, men andre gasser er foreløpig uregulert. Det gjelder for eksempel den sterkt ozonødeleggende gassen metylbromid, som i økende grad blir brukt til blant annet desinfisering av fruktlagre.

Lite penger

I avtalen om reduksjon av ozonreduserende stoffer, er det inkludert en pengeoverføring fra rike til fattige land for å finan-

siere ozonvennlig teknologi. Men dette fondet er i ferd med å slå sprekker, av to grunner: for det første kommer det inn mindre penger enn forventet, 216 av 393 millioner dollar har kommet inn så langt, og for det andre er det mangel på gode prosjekter å finansiere, ifølge offisielle kilder.

Men Greenpeace mener at andre og lite edle motiver ligger bak. De rike landene produserer nå ozonødeleggende gasser som de stort sett bare får avsetning for i de fattige landene. De vil dermed ha en interesse av at det går tregt med overføringen av ozonvennlig teknologi, skriver The Economist.

– CO₂-binding hjelper ikke

Klimaforskere advarer mot å tro at naturens opptak av karbondioksyd (CO₂) kan redusere drivhuseffekten.

Ifølge forskerne ved universitetet i San Diego, er det ikke slik at økt konsentrasjon av CO₂ i atmosfæren vil stimulere planteveksten på jorda.

San Diego-forskerne har

ifølge Reuter gjennomført det første langsiktige studiet av et økosystem. Over tre år har forskerne studert et økosystem i et drivhus på tundraen i Alaska, hvor CO₂-konsentrasjoner og temperaturer er jevnlig forandret.

Det å øke CO₂-konsentrasjonen stimulerte bare planteveksten i begynnelsen av forsøket.

– Mer transport i EU

KØBENHAVN:– Med alle de nordiske landene som medlemmer i EU, vil transporten og dermed forurensningen øke kraftig, sier Danmarks forhandlingsleder innen klimaspørsmål, Ole Plougman.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

— I kraft av det indre markedet vil vi få en meget kraftig økning av transporten, noe som er miljømessig betenkelig, sa Plougman under et presseseminar i København nylig. Han sa videre at med Norge, Sverige og Finland som medlemmer

av EU, vil miljøkonsekvensene av transporten bli ytterligere forverret.

Plougman trakk frem en del eksempler på hvor uheldig det indre markedet kan virke.

— Det kjøres poteter fra Holland til Portugal, der de pakkes, for så å fraktes tilbake igjen til Holland. Dette viser at vi ikke har styring på transportpolitikken, sa han.

Han understreket imidlertid at transport og miljø nå er satt på dagsordenen i EU, uten at konkrete vedtak så langt er fattet.

VIDEO LIGHT: En ny type lett og mer miljøvennlig videokassett spår en lysende framtid i Skandinavia, ifølge Berlingske Tidene. Kassetten består av bare seks deler. På grunn av den lave vekten er den billig å frankere. I USA sender Verdens Naturfond ut 750 000 årsrapporter på slike videokassetter. Kassetten kan også resirkuleres.